МАТЕРІАЛИ
ІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ»

(10-11 травня 2024 р.)

Чернівці
2024

УДК 34(062.552)
А 43

А 43 **Актуальні питання юриспруденції: виклики сучасності.** Матеріали II науково-практичної конференції (м. Чернівці, 10-11 травня 2024 р.). – Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2024. – 108 с.

ISBN 978-617-8074-79-1

У збірнику представлені матеріали II науково-практичної конференції «Актуальні питання юриспруденції: виклики сучасності». Розглядаються загальні питання конституційного права, муніципального права, права інтелектуальної власності, сімейного права, житлового права, господарського права та процесу, трудового права, права соціального забезпечення, адміністративного права та процесу та інше.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, які цікавляться юридичною наукою, а також для широкого кола читачів.

УДК 34(062.552)

© Колектив авторів, 2024
© Видавництво «Молодий вчений», 2024

ISBN 978-617-8074-79-1

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Балашова Д.О.
ПРАВА ЛЮДИНИ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ.....6

Березневич В.О.
СТРАТЕГІЇ ЗМІЦНЕННЯ СУВЕРЕНІТЕТУ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....10

Лозінський О.П.
РОЛЬ МЕДІА У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ
СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 14

Требик Д.Р.
ФЕНОМЕН КОЛАБОРАЦІОНІЗМУ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ
ТА ПРАВОВІ ЗМІНИ, ЯКІ ВІН ВИКЛИКАВ 18

Шпраха А.І.
ОПОЗИЦІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ.....22

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Барчук В.Б., Логінов О.А.
НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ПРИНЦИП
ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО ОМБУДСМАНА 26

Бондаренко А.А.
ЕЛЕКТРОННА ПЕТИЦІЯ ЯК ФОРМА ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ,
ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....31

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Підгородецький В.О.
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ
ВИКОНАВЦІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 34

Шпірно О.А.
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ
У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....39

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Острівний Д.М.
МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ NFT
ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ..... 42

СІМЕЙНЕ ПРАВО, ЖИТЛОВЕ ПРАВО

Балашова Д.О., Бельо Л.Ю.
ВСТАНОВЛЕННЯ РЕЖИМУ
ОКРЕМОГО ПРОЖИВАННЯ ПОДРУЖЖЯ 45

Чуйко А.В.
ОСОБЛИВІ АСПЕКТИ РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 48

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Демченко Я.В.
ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ
У СПОРАХ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРО ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ..... 52

Когут М.І.
ПРОБЛЕМАТИКА ОБМЕЖЕННЯ НЕЦІНОВИХ КРИТЕРІЇВ
В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ 56

Крамар В.О.
ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ..... 61

Рідкобород Ю.В.
ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ 64

ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Багнюк І.В.
РОЗМЕЖУВАННЯ НЕНОРМОВАНОГО РОБОЧОГО ЧАСУ
ТА НАДУРОЧНИХ РОБІТ..... 68

Постна Є.С., Скоробагатько А.В.
ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ
ПРИ ВИРІШЕННІ ТРУДОВИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ 73

Шпірно О.А.
ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МІГРАНТІВ-ПРАЦІВНИКІВ 78

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Пилип'як В.В.
РОЛЬ ПРИНЦИПІВ БЮДЖЕТНОГО ПРАВА
В РЕГУЛЮВАННІ БЮДЖЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ 81

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ

Лель Г.В.
СТАН ТА РОЗВИТОК КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ 86

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА, ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА, СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ

Лущик М.В.
ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ МАЛОЛІТНЬОЇ АБО НЕПОВНОЛІТНЬОЇ
ОСОБИ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ 90

Сиводєд І.С.
ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ЗА ВІДСУТНОСТІ
ТЕХНІЧНОЇ МОЖЛИВОСТІ ВНЕСЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ
ДО ЄДИНОГО РЕЄСТРУ ДОСУДОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ 94

Філатова-Степанова В.І.
ПІДРОБКА ГРОШОВИХ ЗНАКІВ 99

Шкрюба С.М.
ПІДРОБКА ДОКУМЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 104

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Підгородецький В.О.
студент,
Науковий керівник: **Дяченко С.В.**
кандидат юридичних наук, доцент,
Державний податковий університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану, введеного в Україні у зв'язку з широкомасштабною збройною агресією з боку Російської Федерації, постала нагальна необхідність адаптувати систему примусового виконання рішень до викликів воєнного часу. Органи виконавчої служби, а саме державні чи приватні виконавці здійснюють примусове виконання рішень на підставі виконавчого листа й інших процесуальних документів задля відновлення порушених прав і свобод шляхом виконавчого провадження [1]. Усвідомлюючи особливості функціонування суспільства під час війни, потрібно врегулювати низку важливих питань, що стосуються діяльності державних та приватних виконавців в умовах правового режиму воєнного стану. Зокрема, законодавчі зміни торкнулися порядку звернення стягнення на кошти боржників, строків виконавчого провадження, особливостей виконання рішень щодо окремих категорій боржників тощо. Одним із ключових аспектів реформованого виконавчого провадження під час війни стали нові правила, що регулюють діяльність приватних виконавців.

Насамперед, варто зазначити, що було передбачено можливість скасування постанов чи інших процесуальних документів, винесених приватним виконавцем, якщо вони суперечать вимогам законодавства щодо примусового виконання рішень [4]. Таке скасування здійснюється постановою керівника структурного підрозділу

Міністерства юстиції України, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері примусового виконання рішень, або особи, яка виконує його обов'язки. При цьому підставою для скасування може бути як звернення сторони виконавчого провадження, так і звернення особи, права якої порушені.

Вказана норма покликана забезпечити додатковий контроль за законністю діяльності приватних виконавців в умовах воєнного стану. Адже в цей період можуть виникати непередбачувані ситуації, що вимагають оперативного реагування та захисту прав учасників виконавчого провадження. Наявність такого механізму дозволяє своєчасно виправляти помилки та порушення приватних виконавців, не допускаючи їх тривалого незаконного впливу на хід провадження.

Другою важливою новелою законодавства стало зобов'язання приватних виконавців, так і державних, визначати поточний рахунок фізичної особи-боржника у банку для здійснення нею видаткових операцій [3]. При цьому встановлено граничний розмір коштів, на які не може бути звернене стягнення, – сума, що протягом одного календарного місяця не перевищує двох розмірів мінімальної заробітної плати. Ця норма покликана забезпечити мінімальні життєві потреби боржників-фізичних осіб у період воєнного стану, коли їхнє матеріальне становище може бути ускладнене.

Процедура визначення такого «захищеного» рахунку передбачає подання боржником відповідної заяви приватному виконавцю. Останній протягом двох робочих днів виносить постанову про визначення рахунку і повідомляє про це банк та інших виконавців, якщо стосовно боржника відкрито кілька виконавчих проваджень. Недотримання приватним виконавцем порядку визначення рахунку може стати підставою для скасування його постанови в описаному вище порядку.

Третьою вагомою новелою є надання приватному виконавцю права самостійно скасовувати свої постанови чи інші процесуальні документи за наявності об'єктивних підстав у виконавчих провадженнях або за заявою сторони такого провадження [4]. Ця норма дозволяє оперативно реагувати на зміну обставин виконавчого провадження, що можуть бути спричинені воєнним станом, не очікуючи рішення органів Міністерства юстиції.

Наприклад, якщо під час виконавчих дій у боржника було вилучено майно чи кошти, а згодом з'ясувалося, що вони йому необхідні для забезпечення потреб національної оборони, приватний виконавець може самостійно скасувати свої постанови про вилучення та арешт. Це значно прискорить процес та усуне необхідність подальшого оскарження таких незаконних дій до вищих інстанцій.

Окрім наведених вище новацій, одним із ключових аспектів регулювання діяльності приватних виконавців під час війни є зупинення вчинення виконавчих дій щодо певних категорій боржників [3]. Так, згідно із законодавством, зупиняється виконання рішень (крім певних винятків) щодо підприємств оборонно-промислового комплексу, органів військового управління, військових частин, вищих військових навчальних закладів та інших військових формувань.

Метою такого вилучення є недопущення перешкод у роботі підприємств та установ, що забезпечують обороноздатність держави в умовах воєнної агресії. Адже звернення стягнення на їхні активи може негативно позначитися на виробничих процесах, постачанні озброєння та продовольства для Збройних Сил України тощо [4].

Крім того, зупинено виконання рішень про стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги з фізичних осіб, які проживають на територіях, де ведуться активні бойові дії чи які є тимчасово окупованими. Незастосування примусового виконання в даному випадку зумовлене очевидною неможливістю сплати комунальних платежів громадянами, які постраждали від воєнних дій та опинилися у скрутній життєвій ситуації.

Підсумовуючи, варто зазначити, що новели законодавства щодо інституту приватних виконавців в умовах воєнного стану спрямовані на забезпечення балансу інтересів учасників виконавчого провадження з урахуванням особливостей воєнної ситуації в країні. З одного боку, вводяться механізми захисту прав боржників, зокрема шляхом звільнення від стягнення мінімально необхідних для проживання коштів, недопущення порушень житлових та майнових прав осіб з окупованих та прифронтових територій.

З іншого боку, передбачені гарантії для стягувачів щодо можливості ефективного та своєчасного виконання рішень у їх інтересах, крім випадків наявності виключних підстав для зупинення

виконавчих дій. Зокрема, органи державної виконавчої служби та приватні виконавці наділені додатковими важелями впливу на перебіг виконавчого провадження, такими як можливість скасування незаконних постанов приватних виконавців, право самостійного скасування приватними виконавцями власних процесуальних документів тощо.

Водночас, особливу увагу приділено захисту національних інтересів України в умовах війни. Так, повністю унеможливлюється примусове виконання рішень на користь держави-агресора Російської Федерації, її юридичних та фізичних осіб, а також підприємств, афілійованих з російським капіталом. Виключенням є лише громадяни РФ, які на законних підставах проживають в Україні, та українські юридичні особи, пов'язані з такими громадянами [2]. Ця норма є свідченням рішучості у протистоянні російській агресії та недопущенні легалізації будь-яких російських активів на території України.

Загалом, комплекс законодавчих змін щодо інституту приватного виконавця під час війни видається збалансованим та таким, що відповідає викликам сьогодення. Безумовно, практика застосування нових правил виявить певні прогалини та недоліки, які потребуватимуть подальшого вдосконалення законодавчої бази. Проте вже зараз можна стверджувати, що інститут приватних виконавців був адаптований для функціонування в умовах воєнного стану з метою максимально ефективного забезпечення примусового виконання рішень з одночасним захистом прав та інтересів учасників виконавчого провадження.

Список використаних джерел:

1. Бондарева А.В., Дяченко С.В. Виконання судових рішень як заключна стадія цивільного процесу. *Прикарпатський юридичний вісник : Науково-практ. юрид. вид.* 2019. С. 74–77. URL: http://pjv.nuoua (дата звернення: 10.04.2024).

2. Тарасенко К.В. Інститут приватного виконавця: особливості, недоліки та перспективи розвитку в Україні. Напрям 1. Національне та міжнародне право : Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених». 2021, 139 с. URL: https://docs.mgu.edu.ua/ (дата звернення: 10.04.2024).

3. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII : станом на 8 березня 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text (дата звернення: 10.04.2024).

4. Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану : Закон України від 27.07.2022 р. № 2455-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2455-20#Text (дата звернення: 09.04.2024).

5. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII : станом на 1 січня 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text (дата звернення: 09.04.2024).

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

МАТЕРІАЛИ
ІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Матеріали друкуються в авторській редакції

Дизайн обкладинки: А. Юдашкіна
Верстка: В. Удовиченко

Підписано до друку 16.05.2024. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 6,28. Тираж 100. Замовлення № 0524/46.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво «Молодий вчений»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, буд. 6/1
Телефони: +38 (095) 778 74 79, +38 (067) 695 64 10
E-mail: info@molodyivchenyi.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7641 від 29.07.2022 р.